

DE NORD A SUD

Josep Bayerri, a l'Ebre català, el 1969

Josep Bayerri Raga (Tortosa, 1944) -pare del periodisme modern a la Regió de l'Ebre- presenta el pròxim dimarts 19 (Biblioteca Marcel·lí Domingo, Tortosa, 19 h) el seu darrer llibre *Les riberes catalanes de l'Ebre* (1969), editat per Onada edicions, de Benicarló, dintre la *Col·lecció Gent Nostra*.

Es tracta de la recuperació d'una vintena de cròniques, publicades a *La Vanguardia*, el setembre de 1969 (traduïdes cinquanta anys després, al català, pel mateix autor), fruit d'un llarg viatge de Mequinensa al Delta, en què el jove periodista tortosí, llavors amb 25 anys -quan ja era corresponent del gran diari barceloní des de 1964-, s'endinsa a conèixer i reconèixer el batec vital i geogràfic de les gents i els oficis que es desenvolupen vora les aigües de l'Ebre, en un dels períodes, a finals dels anys seixanta, en què començava a planificar-se el

futur de la Regió, sobretot -com se sabia immediatament- amb els dos grans projectes que l'han marcat: la nuclearització i els transvasaments d'aigües cap als nuclis industrials urbans i cap al sud turístic peninsular.

La novetat afegida a aquest volum -preceptiva tractant-se d'un cronista que sempre té com a referència el moment present- és que Bayerri ha volgut actualitzar allò que va escriure fa cinquanta anys i, d'aquesta manera, el 2019, s'aplicà a fer un exercici de periodisme comparat, escrivint i descrivint l'actualitat més estricta d'aquests darrers temps, amb la qual cosa la informació d'abans i d'ara es veu enriquida amb uns continguts que dibuixen un precís i exhaustiu retaule històric.

I és que, tant com el periodisme, la història ha estat entre els fonaments de la personalitat cultural -i política, no ho oblidem- del meu admirat

col·lega. Pel que conec, i ell m'ha fet conèixer en unes extenses memòries que algun dia també s'haurien de publicar, aquesta seva personalitat va començar a forjar-se, aquells mateixos temps inicials dels seus vint anys, en el moviment de les joventuts obreres i rurals catòliques (JOC i JARC), que inspiraven un conjunt de sacerdots i laics, moguts per la justícia social i contraris a tota dictadura. Entre aquests, els noms inoblidables de clergues compromesos amb el poble, com Manyà, Martínez Garcia, Masip, Gonell, Redorat, Rebull, etc.

Passats els anys, havent culminat estudis i iniciant-se en el món de l'arquitectura tècnica i la docència, Bayerri, cap al 1972, engega el que serà el moviment d'unificació del socialisme català a les Terres de l'Ebre, que confluiria sis anys més tard en el PSC, després adherit al PSOE. Aquí començà -ara que hem passat la Set-

mana Santa- el seu viacrucis particular (i amb ell el de tants militants arreu de Catalunya), tots els quals aviat van veure clar que el socialisme que es propugnava des de les direccions a tots nivells, tant en organització territorial del partit i de l'Estat com en plantejaments ideològics (OTAN, economia, etc.), distava molt del que se'ls havia fet creure en els primers moments d'eufòria (tan diferent a la del molt divulgat programa de TV3).

A partir de llavors, culminada l'expulsió del partit el 1982, inicià una certa diàspora fora de Tortosa, vinculat al sindicalisme de la UGT. Abans, el 1978, havia fundat i dirigit *Ebre/In-formes*, nucli periodístic on s'entrenà la joventut del moment i que, el 2001, culminà en l'actual *Setmanari l'Ebre*, fruit també de fusions d'anteriors capçaleres.

Amb alguns llibres de recerca his-

Xavier Garcia
escriptor

tòrica importants i amb les seves cròniques a diversos diaris de Barcelona i a les ràdios, la seva presència ciutadana, professional, cultural i política, a Tortosa i al conjunt de l'Ebre, ha estat continuada, entusiasta, fidel a l'esperit de la terra, vinculada a la catalanitat essencial del sud i, des d'aquí, a la resta del país, i va contribuir, el 1981, a la recuperació del periodisme local i comarcal democràtic i de combat, del que va ser, sens dubte, un pioner decisiu en les hores llunyanes del franquisme més maquiavèlic i tecnocràtic.